

24.6.2010

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Ref.: **Petiția nr. 1031/2009, adresată de António Manuel Ferro Terramoto, de cetățenie portugheză, însoțită de 589 de semnături, privind poluarea și distrugerea zonei naturale protejate Ria Formosa din provincia Algarve situată în sudul Portugaliei**

1. Rezumatul petiției

Petiționarul face referire la distrugerea iminentă a zonei naturale protejate Ria Formosa din provincia Algarve situată în sudul Portugaliei. Ria Formosa, care este recunoscută pentru mlaștinile și lagunele sale unice cu apă sărată și care este habitatul și locul de reproducere pentru numeroase păsări acvatice și animale subacvatice, a fost desemnată zonă umedă de însemnătate internațională, în conformitate cu Convenția Ramsar, și a fost, de asemenea, introdusă pe lista zonelor Natura 2000. Petiționarul subliniază faptul că această zonă, în special, a fost amenințată de poluarea cu ape reziduale și că autoritățile portugheze competente încalcă dispozițiile Directivei 91/271/CEE a Consiliului privind tratarea apelor urbane reziduale. Prin urmare, acesta solicită Parlamentului European să intervină pentru a asigura că legislația europeană din acest domeniu va fi pusă corect în aplicare în ceea ce privește zona naturală Ria Formosa.

2. Admisibilitate

Declarată admisibilă la 11 noiembrie 2009. Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 202 alineatul (6) din Regulamentul de procedură].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 24 iunie 2010

Petiția

Petiționarii consideră că tratarea apelor reziduale din zona Ria Formosa din Portugalia implică

poluarea regiunii și pune în pericol starea sa ecologică. De asemenea, aceștia atrag atenția asupra consecințelor unei astfel de situații în ceea ce privește activitatea economică direct legată de Ria Formosa, cum ar fi producția de moluște bivalve.

Petiționarii amintesc de o plângere anterioară adresată Comisiei de către asociația „Somos Olhão”, având un subiect similar.

În urma explicațiilor comunicate de Comisie, asociația „Somos Olhão” a transmis informații suplimentare și studii privitoare la consecințele funcționării stațiilor de epurare din zona Ria Formosa asupra calității apelor receptoare, în special în ceea ce privește producția de moluște bivalve. După o analiză a informațiilor transmise, Comisia a considerat necesar să solicite autorităților portugheze clarificări suplimentare, ceea ce s-a materializat în cadrul EU PILOT.

Comentariile Comisiei

În urma analizei clarificărilor aduse de autoritățile portugheze, situația poate fi descrisă pe scurt după cum urmează:

Ria Formosa a fost clasificată ca fiind zonă sensibilă sub protecția Directivei 91/271/CEE¹ din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale. Ea înglobează patru aglomerări: Quinta do Lago (o stație de epurare), Faro (două stații de epurare), Olhão (două stații de epurare) și Tavira (două stații de epurare). Toate stațiile de epurare efectuează o tratare de nivel secundar însoțită de o dezinfecție, după cum prevede directiva menționată anterior. Potrivit rapoartelor transmise în cadrul directivei, persistă situația lipsei unei tratări suficient de performante la Tavira. Din acest motiv, orașul face parte din grupul de aglomerări portugheze vizate de procedura privind încălcarea dreptului comunitar inițiată de Comisie împotriva Portugaliei și fondată pe lipsa colectării sau tratării adecvate a apelor reziduale deversate în zone clasificate ca fiind zone sensibile de pe întreg teritoriul portughez. Cazul a generat sesizarea Curții de Justiție la data de 6 mai 2010.

Autoritățile portugheze consideră că tratarea efluenților zonei a devenit în mod clar mai performantă în ultimii ani, ceea ce a contribuit la ameliorarea constantă a calității apelor receptoare. Acestea apreciază că buna stare ecologică a Ria Formosa va fi asigurată prin aplicarea unui ansamblu de planuri și programe, cum ar fi: Plano de Ordenamento da Orla Costeira de Vilamoura - Vila Real de Santo António, aprobat la 27 iunie 2005; Plano de Ordenamento do Parque Natural da Ria Formosa, aprobat la 2 septembrie 2009; Programa Estratégico do POLIS Litoral Ria Formosa (aprobat în cadrul deciziei Consiliului de Miniștri nr. 90/2008 din 3 iunie 2008); Plano de Gestão da Região Hidrográfica do Algarve, care este în curs de elaborare în cadrul Directivei 2000/60/CE („directiva-cadru privind apa”).

Autoritățile portugheze au explicat, de asemenea, că nămolul produs de stațiile de epurare din Ria Formosa, cu excepția celor din Faro Nascente și Olhão Poente, este refolosit în scopuri agricole.

În ceea ce privește situația apelor conchilicole și a producției moluștelor bivalve, autoritățile portugheze au furnizat informații referitoare la numărul și localizarea iazurilor și rezultatele

¹ JO L 135, 30.5.1991, p. 40-52.

analizelor în raport cu Directiva 79/923/CEE¹ (apele conchilicole) și cu Regulamentul (CE) nr. 854/2004² (producerea și introducerea pe piață a moluștelor bivalve). În ceea ce privește acesta din urmă, toate zonele de producție din Ria Formosa sunt incluse în clasa B, ceea ce înseamnă că bivalvele produse pot fi culese și destinate unui proces industrial de depurare sau transformare în vederea consumării acestora. În schimb, zonele conchilicole din Olhão, Faro și Tavira, unde sunt amenajate zonele de producție (iazurile), nu respectă toți parametrii prevăzuți de directivă, mai precis valorile-limită privind bacteriile coliforme fecale și E. coli.

Concluzii

Rezultă din cele menționate anterior că procesul de tratare a apelor uzate provenind din aglomerările care deversează în Ria Formosa pare, în general, satisfăcător și că Portugalia a luat măsurile necesare pentru a garanta buna stare ecologică a lagunei. Cu toate acestea, chiar dacă nerespectarea unor parametri privind apele pentru moluște nu este de natură să pună în discuție comercializarea moluștelor bivalve produse în iazurile din zonă, Comisia efectuează în prezent o analiză amănunțită a situației pentru a întreprinde, la momentul potrivit, măsurile cele mai potrivite în vederea asanării totale a zonei.

¹ Directiva 79/923/CEE¹ din 30 octombrie 1979 privind normele de calitate pentru apele pentru moluște, codificată prin Directiva 2006/113/CE din 12 decembrie 2006.

² Regulamentul (CE) nr. 854/2004 din 29 aprilie 2004 de stabilire a normelor specifice de organizare a controalelor oficiale privind produsele de origine animală destinate consumului uman, modificat prin Regulamentul nr. 1666/2006 din 6 noiembrie 2006, care au înlocuit Directiva 91/492/CEE din 15 iulie 1991 de stabilire a condițiilor de sănătate pentru producția și introducerea pe piață a moluștelor bivalve vii.